

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

ThS. Hoàng Thanh Tú

Trường Đại học Khoa học tự nhiên, ĐHQG-HCM

fit@hcmus

CHƯƠNG 3

QUY PHẠM PHÁP LUẬT

NỘI DUNG

Khái niệm, đặc điểm

Cấu trúc

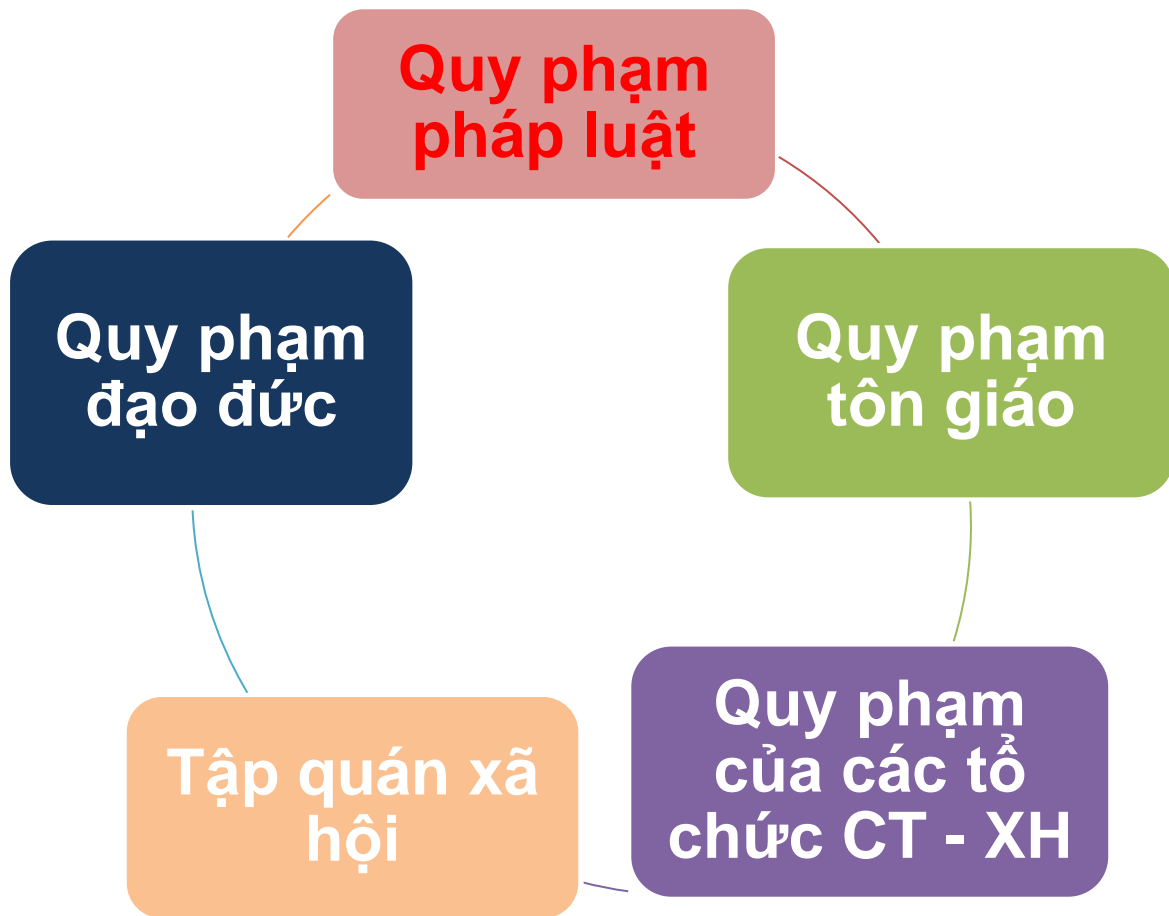

Phân loại

Phương thức thể hiện

1. KHÁI NIỆM

Là những quy tắc xử sự chung, có hiệu lực bắt buộc chung

được áp dụng lặp đi lặp lại nhiều lần đối với các chủ thể là cơ quan, tổ chức và cá nhân

do Nhà nước đặt ra và bảo đảm thực hiện

Khoản 1 Điều 3 Luật ban hành văn bản QPPL định nghĩa:

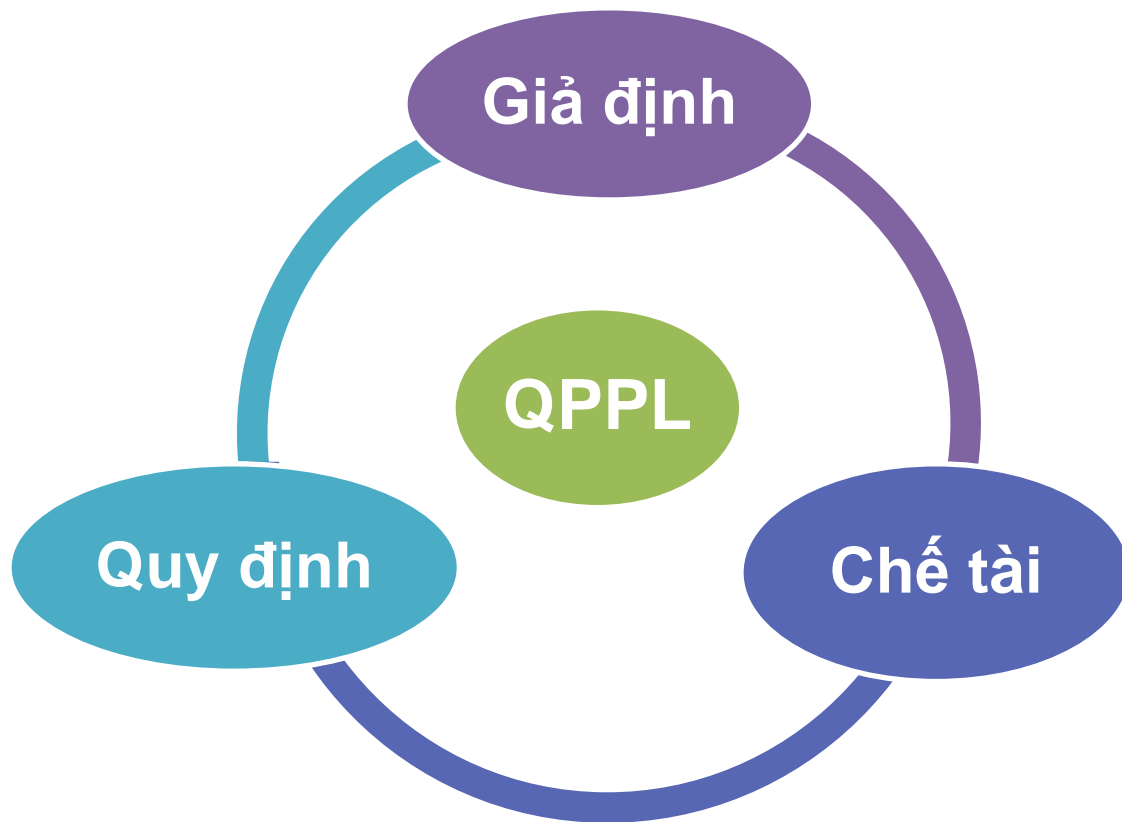
Quy phạm pháp luật là quy tắc xử sự chung, có hiệu lực bắt buộc chung, được áp dụng lặp đi lặp lại nhiều lần đối với cơ quan, tổ chức, cá nhân trong phạm vi cả nước hoặc đơn vị hành chính nhất định, do cơ quan nhà nước, người có thẩm quyền quy định trong Luật này ban hành và được Nhà nước bảo đảm thực hiện.

Phân biệt QPPL với QPXH

	Quy phạm pháp luật	Quy phạm xã hội khác
Chủ thể ban hành	Nhà nước	Các tổ chức xã hội
Ý chí	Ý chí của Nhà nước	Ý chí của các thành viên
Tính chất	Mang tính bắt buộc chung	Mang tính tự nguyện
Cơ chế thực hiện	Được bảo đảm bằng sức mạnh cưỡng chế của nhà nước	Thực hiện trên cơ sở tự nguyện

2. CẤU TRÚC

GIẢ ĐỊNH

- *Địa điểm, thời gian,*
- *Chủ thể,*
- *Các hoàn cảnh, tình huống có thể xảy ra trong thực tế*

nếu tồn tại chúng thì phải hành động theo quy tắc mà QPPL đặt ra.

Ai?

Khi nào?

Điều kiện, hoàn cảnh nào?...

“Người tham gia giao thông phải đi bên phải theo chiều đi của mình, đi đúng làn đường, phần đường quy định và phải chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ.”

(Khoản 1 Điều 9 Luật giao thông đường bộ 2008)

QUY ĐỊNH

- quan trọng nhất của QPPL
- *quy tắc xử sự* mà mọi chủ thể phải thực hiện trong những điều kiện mà phần giả định đã đặt ra.

Được làm gì?

Phải làm gì?

Làm như thế nào?

Không được làm gì?...

“Khi việc kết hôn trái pháp luật bị hủy thì hai bên kết hôn phải chấm dứt quan hệ như vợ chồng”.

(Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014)

“Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn nơi cư trú của một trong hai bên kết hôn là cơ quan đăng ký kết hôn; Cơ quan đại diện ngoại giao, cơ quan lãnh sự Việt Nam ở nước ngoài là cơ quan đăng ký kết hôn giữa công dân Việt Nam với nhau ở nước ngoài”

(Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014)

CHẾ TÀI

- chỉ ra những *biện pháp tác động* mà nhà nước sẽ áp dụng.
- đối với chủ thể *không thực hiện hoặc thực hiện không đúng* mệnh lệnh của nhà nước đã nêu trong phần quy định của QPPL.

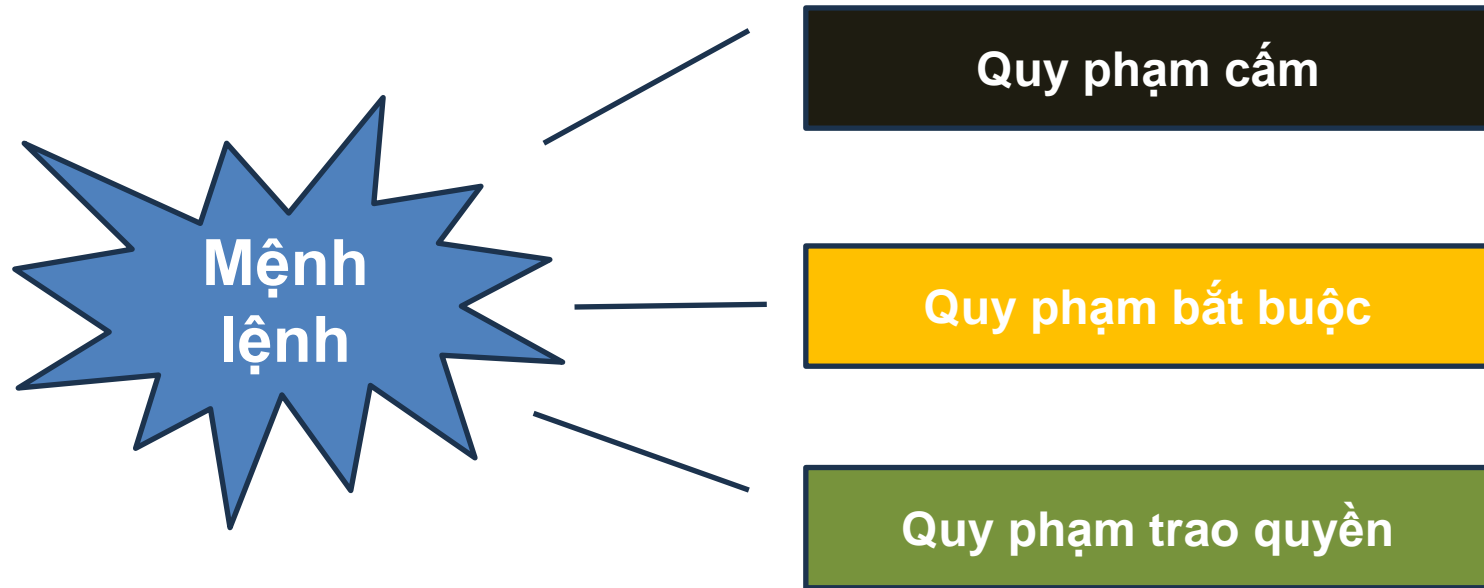
*Hậu quả sẽ như thế nào?
Bị gì ?*

Điều 132. Tội không cứu giúp người đang ở trong tình trạng nguy hiểm đến tính mạng

- 1. Người nào thấy người khác đang ở trong tình trạng nguy hiểm đến tính mạng, tuy có điều kiện mà không cứu giúp dẫn đến hậu quả người đó chết, thì bị phạt cảnh cáo, phạt cải tạo không giam giữ đến 02 năm hoặc phạt tù từ 03 tháng đến 02 năm”.**

(Bộ luật Hình sự năm 2015)

3. PHÂN LOẠI

❑ **Ví dụ quy phạm cấm:**

“Người nào đối xử tàn ác, thường xuyên ức hiếp, ngược đãi hoặc làm nhục người lệ thuộc mình làm người đó tự sát, thì bị phạt tù từ 02 năm đến 07 năm.”

(Khoản 1 Điều 130 Bộ luật Hình sự 2015)

❑ ***Ví dụ quy phạm bắt buộc:***

“Chủ sở hữu nhà, công trình xây dựng khác phải lắp đặt đường dẫn nước sao cho nước mưa từ mái nhà, công trình xây dựng của mình không được chảy xuống bất động sản của chủ sở hữu bất động sản liền kề”.

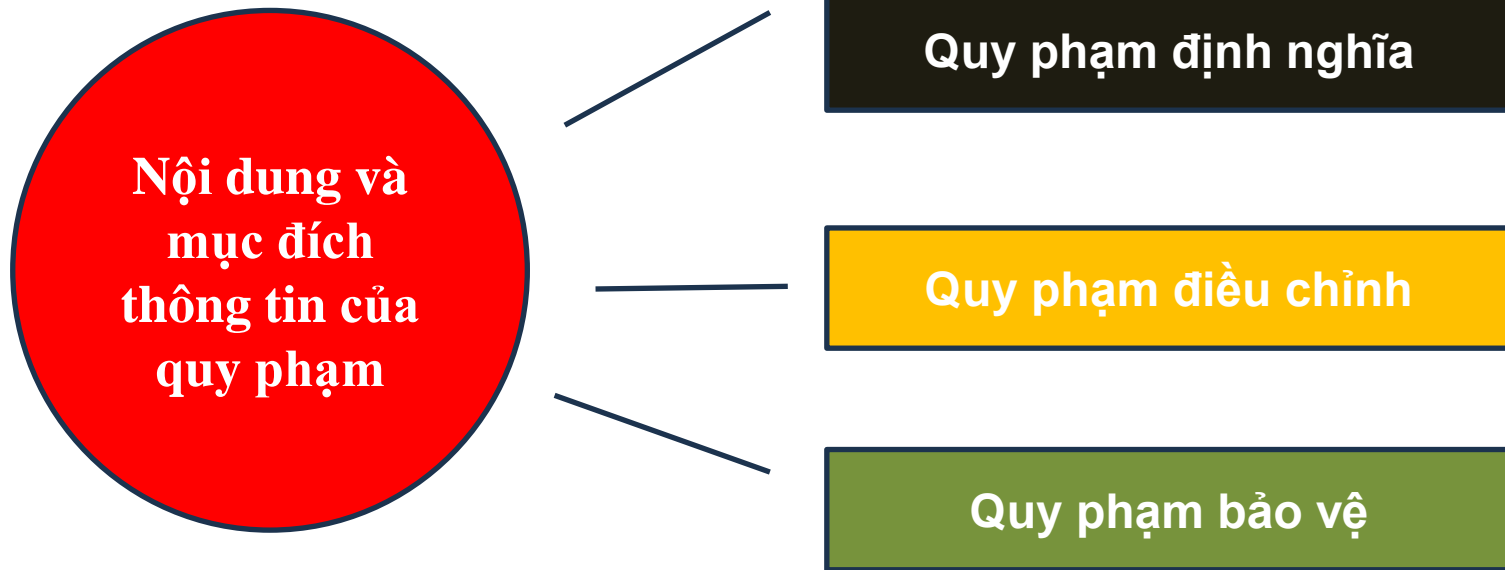
(Điều 250 Bộ luật Dân sự 2015)

❑ ***Ví dụ quy phạm trao quyền:***

“Cá nhân có quyền có họ, tên (bao gồm cả chữ đệm, nếu có). Họ, tên của một người được xác định theo họ, tên khai sinh của người đó”.

(Khoản 1 Điều 26 Bộ luật Dân sự 2015)

3. PHÂN LOẠI

❑ **Điều 38 khoản 1 Luật Bảo vệ môi trường:**

Việc quy hoạch, xây dựng, cải tạo và phát triển làng nghề phải gắn với bảo vệ môi trường. Nhà nước khuyến khích phát triển khu, cụm công nghiệp làng nghề có chung hệ thống kết cấu hạ tầng bảo vệ môi trường.

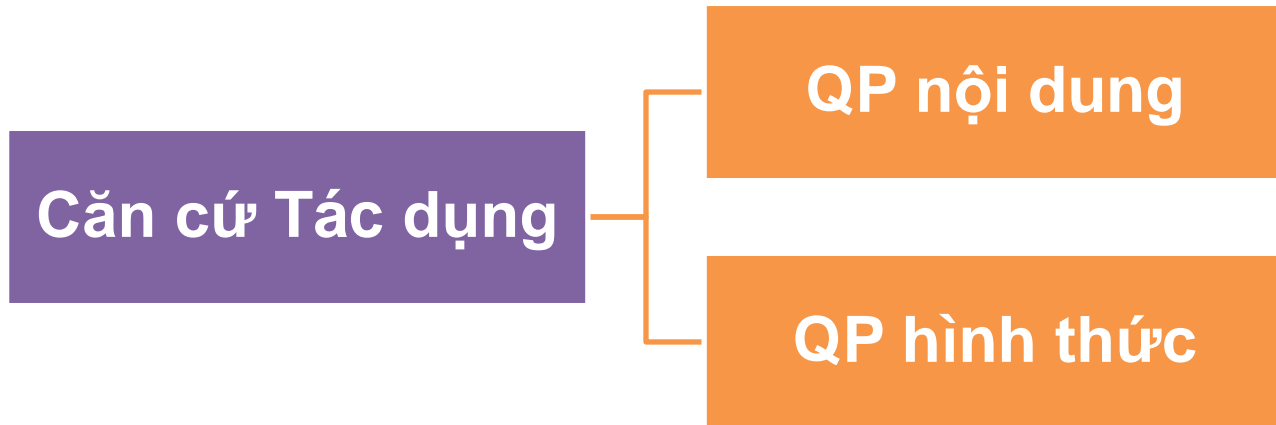
❑ **Điều 38 khoản 1 Luật Bảo vệ môi trường:**

“Việc quy hoạch, xây dựng, cải tạo và phát triển làng nghề phải gắn với bảo vệ môi trường. Nhà nước khuyến khích phát triển khu, cụm công nghiệp làng nghề có chung hệ thống kết cấu hạ tầng bảo vệ môi trường”.

❑ **Khoản 1 Điều 165 Bộ luật Hình sự 2015:**

“Người nào vì lý do giới mà thực hiện hành vi dưới bất kỳ hình thức nào cản trở người khác tham gia hoạt động trong các lĩnh vực chính trị, kinh tế, lao động, giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ, văn hóa, thông tin, thể dục, thể thao, y tế, đã bị xử lý kỷ luật hoặc xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này mà còn vi phạm, thì bị phạt cảnh cáo, phạt tiền từ 5.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng hoặc phạt cải tạo không giam giữ đến 02 năm”.

3. PHÂN LOẠI

3. PHÂN LOẠI

- Căn cứ vào đối tượng điều chỉnh và phương pháp điều chỉnh, quy phạm pháp luật có thể phân chia theo các ngành luật theo:
  - + Quy phạm pháp luật hình sự;
  - + Quy phạm pháp luật dân sự;
  - + Quy phạm pháp luật hành chính,...

CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ THEO DÕI!

fit@hcmus